

DIE TANK

Orgaan van de TWENOT

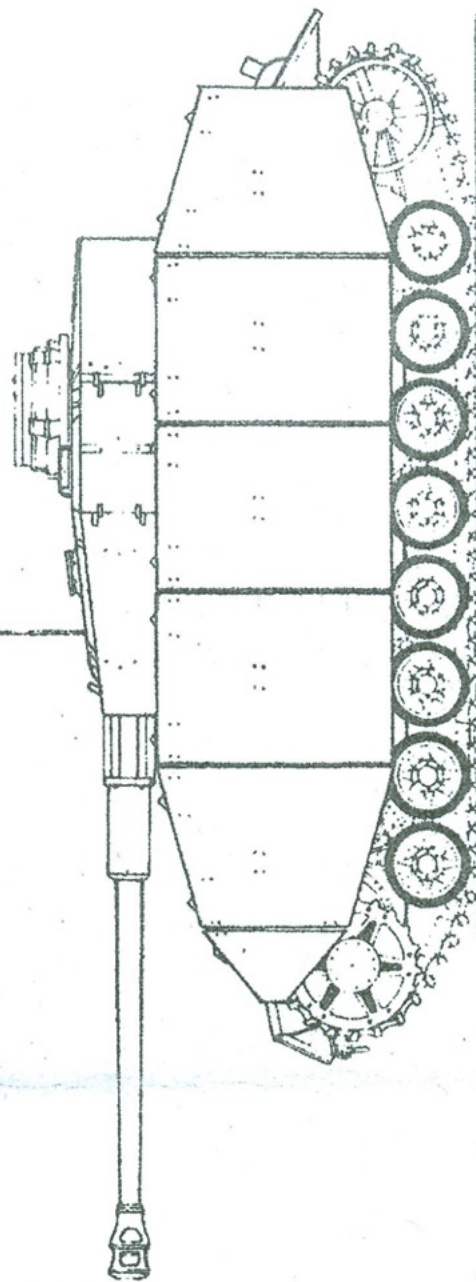
Postbus 357

8000 AJ Zwolle

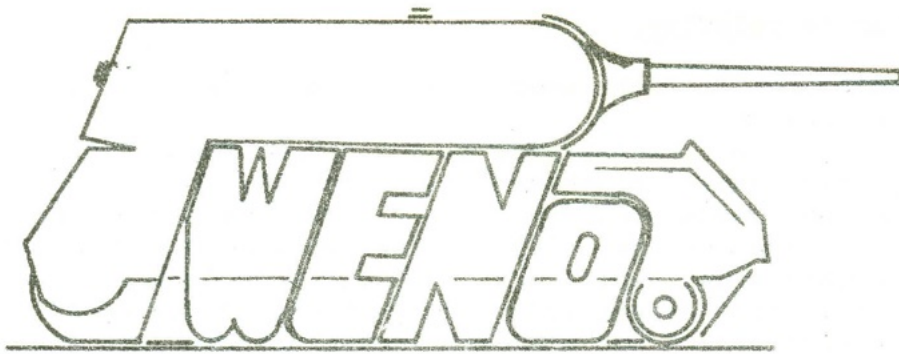
Verschijnt 6x per jaar

October 1984

50!

Panzerkampfwagen IV, Ausführung H (Sd. Kfz. 161/2)

BESTUUR: Rob Evers, Voorzitter
Bert van der Velden, Secretaris
Hans Buurman, Vice-voorzitter
Kees Blijleven, Penningmeester
Ronald Droog, Jeugdzaken
John Janse, Redactie

Secretariaat:
Jeugdleden :
Redactie :

Lidmaatschap: Jaarcontributie leden: f 12,50
Jeugdleden: f 10,00

Giro : 3026112
tnv. Twenot
Heiloo

BERICHT VAN DE SECRETARIS.

A. De Bijeenkomst op 20 oktober a.s. te Veenendaal, Patrimoniumlaan, heeft een goed gevuld programma, vandaar even op een rijtje:

- 13.00 Vergadergedeelte
- 13.45 Dia-serie
- 14.30 Model- en Dioramawedstrijd, Junior en Senior
- 15.15 Verkoop van modellen
- 16.30 Sluiting.

Alle tijden zijn, behalve de eerste, bij benadering.

Het bestuur heeft opnieuw de hand weten te leggen op een aantal modellen, alle in dozen, in de 1/35 en 1/72,76 schaal. De prijzen zullen zéér laag gehouden worden, en evenals in Zeist zal de volgorde van kopen door het lot bepaald worden.

Voor de Model- en Dioramawedstrijd zijn opnieuw fraaie bekens met inscriptie te winnen!

B. In de TANK van augustus (nr.49) heeft u een enquête-formulier aangetroffen. Begin september had nog geen 25% van de leden dit formulier opgestuurd!

Om de Ledenlijst 84/85 zo volledig mogelijk te laten zijn, verzoek ik u alsnog het briefje in te vullen en op te sturen of naar Veenendaal mee te nemen.

Sluitingsdatum: 20 oktober a.s.!!

C. Het tweejaarlijkse hobbyisten-festijn 'Techniek in Vrije Tijd' in de Jaarbeurshallen te Utrecht zal plaatsvinden van 21 t/m 24 maart 1985. Ook de TWENOT zal natuurlijk weer van de partij zijn!

Van de redactie.

Ik hoop dat alle lezers van "De Tank" weer in goede gezondheid en uitgerust zijn teruggekeerd van vakantie.

U heeft natuurlijk tijdens de vakantie niet alleen aan de hobby gedacht. Maar de mensen die iets gezien hebben op hobbygebied vragen wij extra aandacht. De TWENOT is bezig met het verzamelen van gegevens over voertuigen die te zien zijn in musea of in het wild. Wat wij willen is een opgave zo gedetailleerd mogelijk over : welke voertuigen, waar en hoe. Help mee om deze gids zo volledig mogelijk te maken. Het is niet alleen voor anderen maar, lekker egoïstisch, vooral voor Uzelf. Wie weet waar U dit jaar net langs bent gereden, onbewust van het feit dat 3 kilometer verderop nou juist dat voertuig stond wat U al jaren had willen bekijken van dichtbij. Stuur U de opgaven naar onze secretaris die dit alles zal ver- en bewerken. Niet vergeten, nu pen en papier pakken want anders versloft de edele gedachte.

MUNSTER MONSTER MUNSTER MUNSTER.

Voor de mensen met een zeer trage besluitvorming of een zich slechts langzaam vullende portemonnaie, dat zullen de meesten wel zijn, is er nog een klein kansje om mee te gaan naar munster. Meldt U telefonisch aan bij onze penningmeester en betaal voor het instappen.

Bij het sluiten van de kopijdatum hadden zich 44 leden opgegeven om de reis mee te maken. De bus biedt plaats aan 54 personen dus het kan(kon?) nog.

REGIOBIJENKOMSTEN IN NOORD-HOLLAND.

Na enige succesvolle regioavonden is gebleken dat er veel belangstelling voor deze bijeenkomsten is en het is daarom de bedoeling om hiermee door te gaan. Wat houdt de regio nu precies in?

Wel, zonder te streng te zijn, want natuurlijk is iedereen welkom, wordt er gedacht aan het noorden van Noord-Holland met inbegrip van Haarlem en Amsterdam. Dat zijn bijelkaar al gauw een 35 leden. Hieronder zijn er enkele die de afstand naar de grote bijeenkomsten in Veenendaal een bezwaar vinden. Om tevens de gaten te vullen zijn deze regioavonden een prima gelegenheid om wat bij te kletsen. Je kan eventueel het model of de modellen meenemen waar je mee bezig bent en de "gastheer" kan zijn werkmethode en/of zijn verzameling laten zien.

Dat deze avonden meestal te kort zijn moge een ieder duidelijk zijn. Om dit geheel nu in een wat vastere vorm te gieten heeft Jos Visser zich beschikbaar gesteld als regiocoördinator, diegene die een avond wil bezoeken of een avond bij zich thuis wil houden kan dan even contact met Jos opnemen.

De eerstvolgende regioavond is gepland bij Dirk van Teunenbroek

[REDACTED], op vrijdag 12 oktober aanvang ongeveer 8 uur.

Op vrijdagavond 14 december is iedereen welkom bij Jos Visser.

Voor de beide avonden kan eventueel vervoer geregeld worden.

Het contactadres is JOS VISSER TELEFOON: [REDACTED]

ROUTEBESCHRIJVING NAAR DIRK VAN TEUNENBROEK.

- 1 Richting Amersfoort: A1, na Diemen de Gooise weg volgen en bij de rotonde rechtsaf de Wibautstraat in.
 - A) Op de Wibautstraat bij het tweede stoplicht rechtsaf, (vlak voor het spoorwegviaduct) de dr Steijnstr in. vervolgens recht door Afrikaanderplein op, na dit plein met speelveld linksaf Benviljoenstraat uitrijden, dan bij de spoorweg weer linksaf de [REDACTED] in en op [REDACTED] tweehoog aanbellen.
- 2 Richting Utrecht: A2 Uitrijden tot op de brug over de Amstel. voorsorteren naar rechts (stoplicht), de Amstel volgen tot de eerste brug, dan rechtsaf de brug over en het spoorwegviaduct onderdoor. Op de rotonde linksaf de

- 3
- 3 Richting Haarlem: Wibautstraat in en verder gaan vanaf punt A)
Via Halfweg Oude Haarlemmerweg,
B) Afslag Den Haag, Schiphol snelweg (Coentunnelweg) volgen
richting Amsterdam. Afslag RAI langs de RAI de Europa
boulevard afrijden (rotonde) rechtsaf de Rooseveltlaan
en Vrijheidslaan afrijden de Amstel over, het spoorweg
viaduct onderdoor dan de rotonde linksaf de Wibautstraat
in en verder volgens punt A)
- 4 Richting Alkmaar: Via de Coentunnel en dan Punt B)

Tot Ziens JOS VISSER

VRAAG EN AANBOD.

- Marc Kempff, [redacted], biedt aan:
Radiografisch bestuurbare 1/6 GEPARD van Tamiya,
licht beschadigd, prijs N.O.T.K.
- Maarten Straver, [redacted] zoekt
Dodge WC55 3/4ton (M6) met 37mm van het japanse merk
Fuma MAX (M350A)
- Abbo Ruiter, [redacted], kan tekeningen
leveren schaal 1/72 voor zelfbouwmodellen zoals de
Sturmtiger, Rammtiger en Feuerspucker.
- G.Ch Reffeltrath, [redacted] biedt aan:
enige bouwpaketten uit de 1/9 motorensrie van ESCI en
1/16 tanks van Tamiya (Sherman, Leopard en Gepard);
tevens zoekt hij belangstellenden voor Rocco-tanks,
voertuigen en soldaten
- Bert van der Velden, [redacted] zoekt de 1/700
Skywave doosjes. Wie kan hem daaraan helpen of weet waar
ze te koop zijn.
- Marcel Zwarts, [redacted], zoekt de
Matilda tank 1/35 van Tamiya en Bandai-modellen
1/48 (de duitse modellen)
- Diederik Broekman, [redacted]
is erg geïnteresseerd in de slag om Arnhem. Wie weet er
welke kleuren en schema's er zijn gebruikt aan beide
zijden tijdens deze gevechten?
- Johan H. Groen, [redacted] zoekt
losse banden en wielen voor de volgende bouwdozen;
1: 88mm FLAK (Tamiya)
2: Opel Blitz (Italië)
3: Crocodile aanhanger van Tamiya

REGIONALE BIJeenKOMST TE ZEIST.

Zaterdag 10 november a.s in de Corn. Schellingerlaan 110 te Zeist, het gebouw
van de speeltuinvereniging. De aanvang is 14.00uur en het einde is ongeveer
om 16.00 uur.

Voor de routebeschrijving wordt verwezen naar "De Tank" nummer 48.
Een ieder is van harte welkom. Er is helaas geen mogelijkheid om Dia's of
films te projecteren. Wel kan er van gedachte worden gewisseld over de
gezamenlijke hobby en er kunne in deze ruimte behoorlijke bommen worden opgezet.
Op het grote buitenterrein bestaat de mogelijkheid om demonstraties te geven
met radiografisch bestuurd tank.

Neemt allen wat mee, een model, een boek of foto's en komt discussiëren over de
hobby. Wel graag even van tevoren bellen.

Tot Ziens bij : Johan H. Groen.

Nieuw boek van Squadron/Signal

Voor de bezitters onder ons van Panzer Colors en Panzer Colors II, is er goed nieuws te melden, wat ook van belang kan zijn voor de niet-bezitters natuurlijk, er is namelijk een derde deel verschenen in deze serie genaamd Panzer Colors III. Evenals de andere delen is ook dit deel weer geschreven door Bruce Culver, met kleurenillustraties van Don Greer.

Het is een 96 paginaas tellend "soft cover" boek en het behandelt onderwerpen welke niet in de andere twee delen aan bod zijn gekomen.

Zoals Tiger tank battalions, sturmgeschutz abteilungen, de Grossdeutschland divisie, en het hele systeem van tekens voor battalions ect ect, zoals het gebruikt was bij de Fallschirm Panzerkorps Herman Göring.

Het boek is te koop voor \$8.95 bij Squadron/Signal in Texas U.S.A.

Ik raad u ten sterkste aan om het geld voor het boek plus portokosten op te zenden in een, AANGETEKENDE brief. U kan ook bij Dhr de Weerd in Apeldoorn navraag doen of het daar verkrijgbaar is als u bestellen in Texas te onslachtig vindt. Diegene onder u die het rechtstreeks willen bestellen is het adres onderaan vermeldt. Rest mij nog te zeggen dat u niet bang hoeft te zijn voor beschadigingen, het wordt stevig verpakt verzonden en het kan tegen een stootje en tegen de onhandigheid van sommige postmensen.

Het adres in de U.S.A. is

Squadron/Signal publications, inc.

1115 Crowley Drive

Carrollton

Texas 75011 - 5010

Het ISBN no van het boek is, ISBN 0-89747-156-3

Jan Verhulst

Aanvulling op artikelen in nummer 48

MSU-23-4

In het artikel over de MSU-23-4 moet nog vermeld worden dat er een eerste uitvoering is geweest. Deze uitvoering is herkenbaar aan het feit dat de toren aan de voor/zijkant geen uitstekende delen heeft. In de tekenningen zijn deze "afdakjes" geplaatst. Het afgebeelde voertuig werd voor het eerst gezien in de DDR.

Sdkfz - 2 (HK-101)

De doorsnede tekenningen op blz. 11 van de 5 persoons kettenkrad is het type met de verzwaarde motor.

Willy en Ford jeeps in Britse dienst.

In de zomer van 1942 dook een nieuw vreemd "beest" op in de gelederen van de Britse motortroepen. Vakkundig gecamoufleerd met de benaming: "Car, 5cwt., 4x4", werd de nieuwkomer met blijdschap begroet door de berijders. Er kwam zelfs jalouzie voor onder de gebruikers van de "Humber Snipe" en de "Austin Light Utility".

De Jeep was gekomen en was van plan om te blijven.

De eerste van de verscheidene typen die gebruikt zijn was de "Bantam 40 BRC" waarvan er ruim duizend zijn geleverd onder de "Lend-Lease" overeenkomst. Een andere variant was de Ford GP die ook in ruime hoeveelheden werd verstrekt. De Britten kregen het leeuwenaandeel in de totale produktie van 1500 stuks.

Het grootste gedeelte van de Britse Jeeps bestond echter uit de Willys MB (produktietotaal van 361.349 stuks) of de Ford GPW (produktietotaal van 277.896 stuks). De Ford was nagenoeg identiek aan de Willys. Er werden ongeveer 50.000 Jeeps aan de Britten verstrekt. In het totaal werden er ±264.000 voertuigen aan de Britten geleverd.

Infanterieeenheden.

De Jeep werd door nagenoeg iedere eenheid gebruikt. In de gemotoriseerde infanteriebataljons werd de Jeep gebruikt door de officieren voor hun persoonlijk vervoer en voor verbindingswerk. Ieder bataljon had zes Jeeps. Twee bij het bataljonshoofdkwartier, een bij elk van de drie compagnieën, en een bij de ondersteuningscompagnie.

Vreemd genoeg werden de normale infanteriebataljons van een groter aantal Jeeps voorzien, deze hadden er elk vijftien.

Er was er een voor elk van de zes CC's, een voor de plv B.C., drie voor het geniepeloton, drie voor de geneeskundige afdeling, een voor de kwartiermaker (Fourier) en een voor de dominee/pastoor.

De aanduidingen van de infanterieeenheden bestonden uit: het embleem van de legergroep of divisie en de eenheid-serie-nummer aanduiding. Om luchtherkenning te vergemakkelijken was er of de R.A.F. Roundel in Noord-Afrika en Italië, of de witte vijfpuntige ster, in Groot-Brittanie en Noordwest Europa, aangebracht op het motordeksel tesamen met War Department nummer (Census). Deze laatste aanduiding was of in zwart of in wit uitgevoerd met letters en cijfers van 3-inch hoog. De zwarte of witte uitvoering hing af van de achtergrondkleur die op het voertuig was aan gebracht.

Beginnende met de letter M waren er bijvoorbeeld M5473922 t/m M5477139, maar ook andere nummers.

De nummers werden op beide zijden van het motordeksel aangebracht en/of op de achterbumper.

Omdat er op de Jeep weinig ruimte was voor grote aanduidingen wreden divisie-of legergroepaanduidingen meestal geveerd op een metalen plaat die aan de grill werd bevestigd, of op de bumpers geschroefd. Aan de voorzijde werd ook het brugclassificatieteken aangebracht. Dit teken is een gele cirkel met daarin een zwart cijfer dat het gewicht van het voertuig aangeeft.

Sommige eenheden hadden aanvullende kentekens of in de vorm van geometrische figuren zoals gebruikt werden door de tankeenheden of kleine letter-nummercodes zoals "OC" of "MO-1".

Royal Artillery

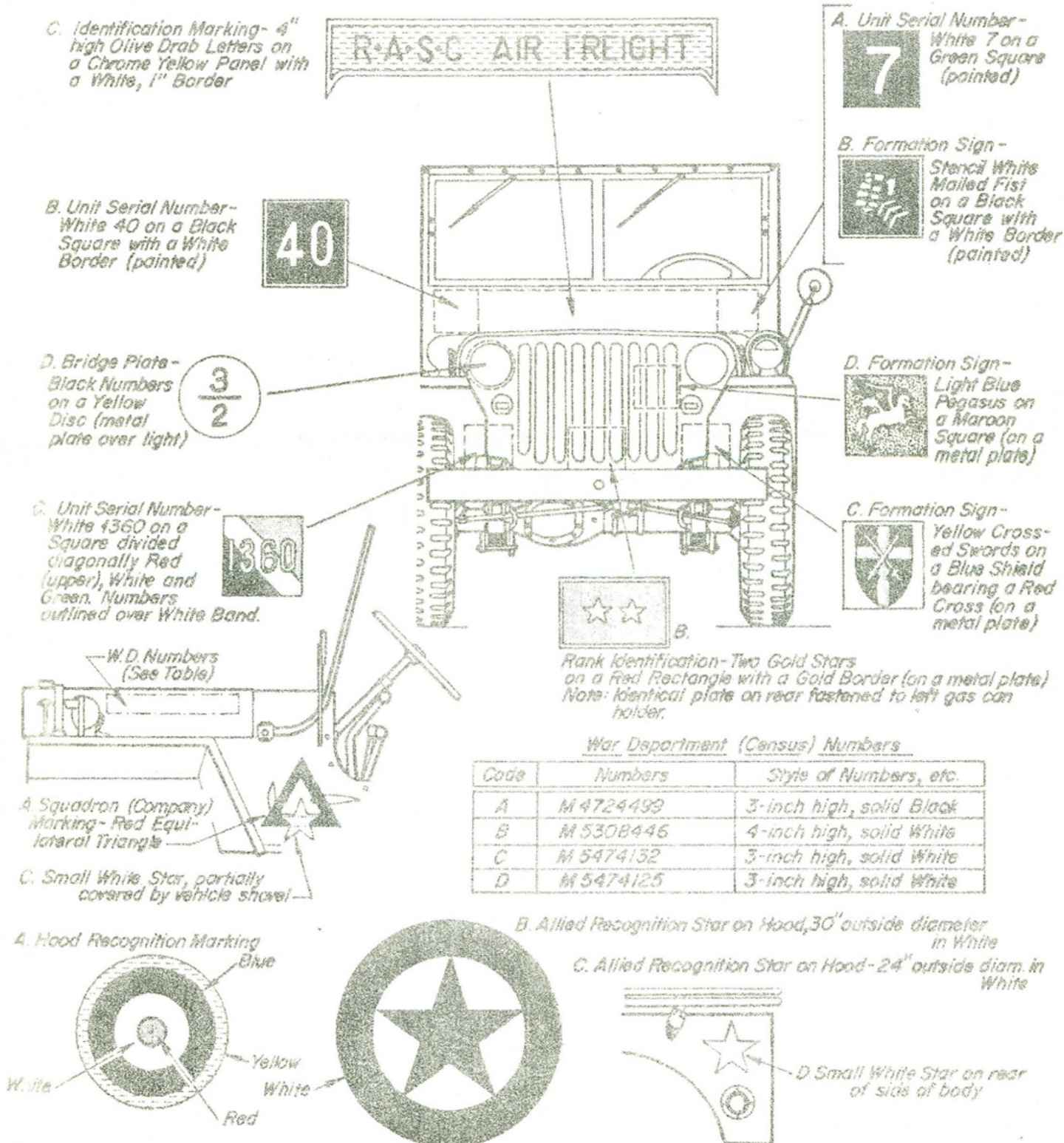
Door hun buitengewone terreinvaardigheid waren Jeeps het ideale voertuig voor het verbindingswerk op grotere afstand van de artillerie. Het preciese aantal voertuigen dat aan de regimenten werd toegewezen is niet zeker. Uit onderzoek is gebleken dat de hoeveelheden van eenheid per eenheid in belangrijke mate konden verschillen.

Tabel 1 geeft een lijstje met coderingen zoals die werden gebruikt op de Jeeps van de afdelingen Veld.

De regimenten lichte-luchtdoelartillerie maakten een groter gebruik van de Jeep met 12 voertuigen in iedere batterij en nog meer in

UNIT IDENTIFICATION TABLE

Letter	Vehicle and Unit Description	Color & Camouflage	Date-Time Period
A	Jeep assigned to "A" Company, 2nd Battalion, King's Royal Rifle Corps, 1st Armoured Division, North Africa	Overall Sand	January 1943
B	Personal Jeep of the Division Commanding General, Division HQ, 6th Armoured Division, Italy	Overall Olive Drab	Summer 1944
C	Jeep assigned to 20th Transport Company, R.A.S.C., Air Despatch Group, 21st Army Group, Northwest Europe	Overall Olive Drab	1944-1945
D	Jeep assigned to Royal Ulster Rifles, 6th Air Landing Brigade, 6th Airborne Division, Normandy, France	Overall Olive Drab	June 7, 1944

het regimentshoofdkwartier. Deze voertuigen hadden eenzelfde aanduiding als de regimenten veld alleen de toegevoegde batterij kode wordt aan gegeven in tabel 2

TABEL 1 (Jeeps veldregimenten)

Kode	Functie	Opmerkingen
J 1	boodschapper	vaak vervangen door M/C (Messenger/Commander)
J 2	boodschapper	vaak vervangen door M/C
J 3	boodschapper	vaak vervangen door M/C
J 4	boodschapper	vaak vervangen door M/C
J 5	boodschapper	vaak vervangen door M/C
J 6	boodschapper	vaak vervangen door M/C

Werd voor alle batterijen gebruikt met eigen batterij kenmerk

TABEL 2 (Lichte luchtdoelregimenten)

Kode	Functie	ook vervangen door:
X	batterijcommandant	
K	plv batterijcommandant	
WS	R.E.M.E. detachement	
AR1	commandant A afd.	RA 1
AR2	plv commandant A afd.	RA 2
TLA	csm A afd.	
BR1	commandant B afd	RB 1
BR2	plv commandant B afd.	RB 2
TLB	csm B afd.	
CR1	commandant C afd	RC 1
CR2	plv commandant C afd.	RC 2
TLC	csm C afd	

D, E, en F afdelingen van de tweede batterij en de G, H en I afdelingen van de derde batterij hebben soortgelijke aanduidingen

Pantserwageneenheden.

In januari 1943 werd aan ieder pantserwageneeskadron in het Midden-Oosten een afdeling Jeeps toegevoegd. De drie Jeeps van iedere afdeling werden door hun lage sihouet ingezet voor stille verkenning. Aan het einde van de campagne in Noord-Afrika werden zij uit dit werk teruggetrokken, maar bleven in het B echelon van het regiment. Hun taak werd overgenomen door de Daimler Scout Cars. De onvervangbare Jeep werd ook druk gebruikt door de verkenningsregimenten van de infanteriedivisies. Elk van deze regimenten was voorzien van drie Jeeps in het regimentshoofdkwartier, nog drie in de verbindingsafdeling van het stafeskadron, twee in elk van de drie eskadronsstafafdelingen en nog zes in elke Jeep afdeling van het eskadron. In het totaal waren er 30 Jeeps aan het regiment toegevoegd. Verkenningsregimenten van infanteriedivisies droegen hun divisie insigne en het eenheidsserienummer "41" op een blauw en groen aanduidingsbord.

Luchtlandingseenheden.

De Jeep was een zegen voor de meeste Britse eenheden, maar het was voor de luchtlandingseenheden een absolute noodzaak. In 1944 waren er in Engeland twee luchtlandingsdivisies geformeerd, een onafhankelijke parachutistenbrigade en de 44ste Indiase luchtlandingsdivisie. (Deze laatste divisie heeft alleen in het Verre Oosten dienst gedaan.) Zodra ze waren geland waren deze luchtlandingseenheden nagenoeg geheel afhankelijk van de Jeep voor het gemotoriseerde vervoer totdat ze werden bereikt door andere eenheden. Iedere divisie kreeg daarom de beschikking over 904 Jeeps. De meeste werden toegewezen aan de luchlandingsbrigade; hoewel ieder van de divisieeenheden een aandeel in de Jeeps had.

In de Parabataljons werden de jeeps gebruikt als trekkers voor de zware wapens. Zij werden ook gebruikt als trekkers voor de zevenentwintig 75mm houwitser van het lichte regiment van de Royal Artillerie en als bevoorradingsvoertuigen voor de R.A.S.C. compagnie van de divisie. Het merendeel van het divisie verkenningregiment verplaatste zich in jeeps.

Alle luchtdoelwitseenheden gebruikten hetzelfde formatiekenteken en het verschil tussen de divisies werd slechts gevonden door het Eenheids-Serie-Nummer. De rest van de aanduidingen is gelijk aan de andere Britse eenheden.

TECHNISCHE GEGEVENS VAN DE PANZERKAMPFWAGEN II 2-cm-KwK 38
Sd. Kfz 123 Ausf L (Luchs)

Gemaakt door Maschinentabrik Augsburg-Nürnberg AG Nürnberg (MAN)			
Type	VK. 1303	voetrem werkt op	aandrijf wiel
Bouwjaar	1942-1943	handrem werkt op	aandrijf wiel
Chassisno:	vanaf 200 100	onderstel	schachtel loopwerk (overlappend)
Motor	Maybach "HL 66 P"		
Cilinders	6 st.in rij	spoorbreedte	2080 mm
Boring	105mm	contactlengte	2200 mm
slag	130mm	rupsbreedte	360 mm
cilinderinhoud	6754cm ³	bodemvrijheid	400 mm
compressieverh.	6,5:1	lengte totaal	4630 mm
toerental norm.	2800 tpm	breedte totaal	2480 mm
toerental max.	3200 tpm	hoogte totaal	2210 mm
vermogen norm.	180 pk	bodemdruk	0,98 kg/cm ²
vermogen max.	200 pk	totaalgewicht	11.800 kg
vermogensverh.	16,7pk/ton	laadvermogen	1.500 kg
kleppen	kopkleppen	bemannning	4 personen
carburatuers	2st. Solex 40JFFII	brandstofverbruik	terrein 150ltr/100km
ontst.volgorde	1-5-3-6-2-4		weg 90ltr/100km
startmotor	Bosch BNG 2,5/12	olieverbruik	afhankelijk van het terrein
	BRS 161		
dynamo	Bosch GTN 600/12	brandstofvoorraad	235ltr
	-1200 A 4	<u>BEPANTSERING</u>	
brandst.toevoer	pomp	romp voor	30 mm
koeling	vloeistof	romp zij en achter	20 mm
koppeling	2schijfs droog	toren voor	30 mm
versnelling	ZF Aphon SSG 48	" zij en achter	20 mm
aantal versn.	6vooruit 1 achter.	<u>PRESTATIES</u>	
aandrijving	voor	Helling	30°
max snelheid	weg: 60km/uur	klimvermogen	600 mm
	terrein: 30km/uur	waaddiepte	1400 mm
bereik	weg: 290 km	overschrijdings	
	terrein: 175 km	vermogen	1600 mm
soort besturing	koppeling	bewapening	1 stuks 2-cm-KwK 38
draaicirkel	om de as		1 stuks MG 34
vering	dwarse torsiestav.		
smering	hogedruk	vanaf chassisno	
remsysteem	MAN	101	1 st. 5-cm-KwK 39L/60
remwerking	mechanisch		1 st. MG 34
remsoort	remschoenen	munitie	320schoten 20mm
			2280 schoten MG34

De toren van de uitvoering met het 5-cm-KwK had een open dak, dit uit het oogpunt van gewichtsbeparing. Alle loopwielen hadden een rubberbekleding en het eerste en het laatste loopwiel waren van schokbrekers voorzien. Verbindingsmiddelen: een 80 watts zender, een middengolfontvanger, een radiozend en ontvanger voor korte afstanden en een intercom. Van de 131 voertuigen zijn er 113 bij MAN gebouwd en 18 stuks bij de firma Henschel.

PANZERSPÄWAGEN

LUCHS

De laatste operationele uitvoering van de Panzerkampfwagen II verscheen in 1943 onder de benaming Panzerspähwagen "Luchs" (2cm KwK 38). Hij was ontworpen als rupsvervanging voor de vierwielige Sd Kfz 222 serie pantservoertuigen. De Panzerspähwagen Luchs was een logische stap in de richting van een grotere mobiliteit en pantserbescherming door het gebruik van een bestaand chassis, hoewel behoorlijk gemodificeerd, van een anders afgedankt voertuig.

Het is duidelijk dat dit voertuig niet werd beschouwd als de laatste of beste oplossing voor een gepantserd verkenningsvoertuig, omdat de ontwikkeling doorging voor een groter, sterker en beter gepantserd voertuig voor dit doel. De chaotische situatie aan het einde van de oorlog maakte aan die ontwikkelingen een einde, evenals aan de productie van de "Luchs".

De panzerspähwagen "Luchs" verschilde in uiterlijke details veel van zijn voorgangers, de lichte tanks. Inplaats van de met een kwartellips b:adveer geveerde klein loopwielletjes, heeft het voertuig een verbetering van de overlappende loopwielen met torsievering zoals gebruikt en ontwikkeld bij de halfrupsvoertuigen en de "Panther" en "Tiger" tanks. Met dit onderstel kon sneller worden gereden met een niet te strak gespannen rups door de betere geleiding van het bovenste gedeelte van de rups door de overlappende grote loopwielen.

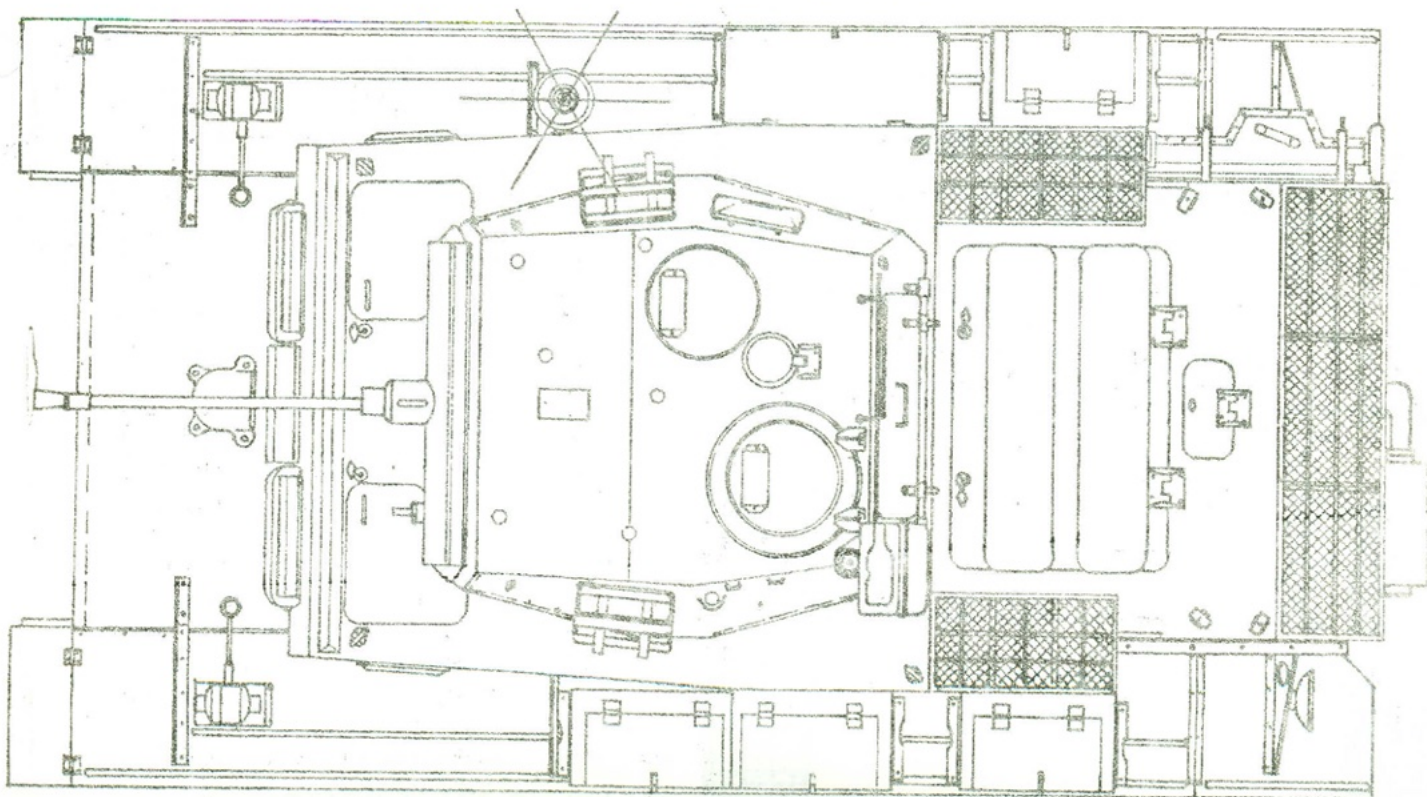
Door het grotere aantal torsiestaven, die dichter bij elkaar zaten werd ook een betere terreinvaardigheid verkregen en was het rijbeeld rustiger op oneffen terrein.

Er waren aan dit systeem echter ook nadelen verbonden, deze nadelen traden ook op bij de halfrups en "Panther" en "Tiger" tanks.

Modder en sneeuw werden opgesloten tussen de beide loopwielen, waardoor de druk op de rupsen werd vergroot, een grotere slijtage was hiervan het gevolg en soms zelfs kapotte torsiestaven of rupsbreuk.

De romp van de "Luchs" laat de uiteindelijke ontwikkeling van de PzKpfw II zien. Vergroot en uitgevoerd van gladde, gelaste staalplaat, gaf de "Luchs" grotere binnenruimte aan de bemanning

BOVENAANZICHT "LUCHS" SCHAAL 1:24

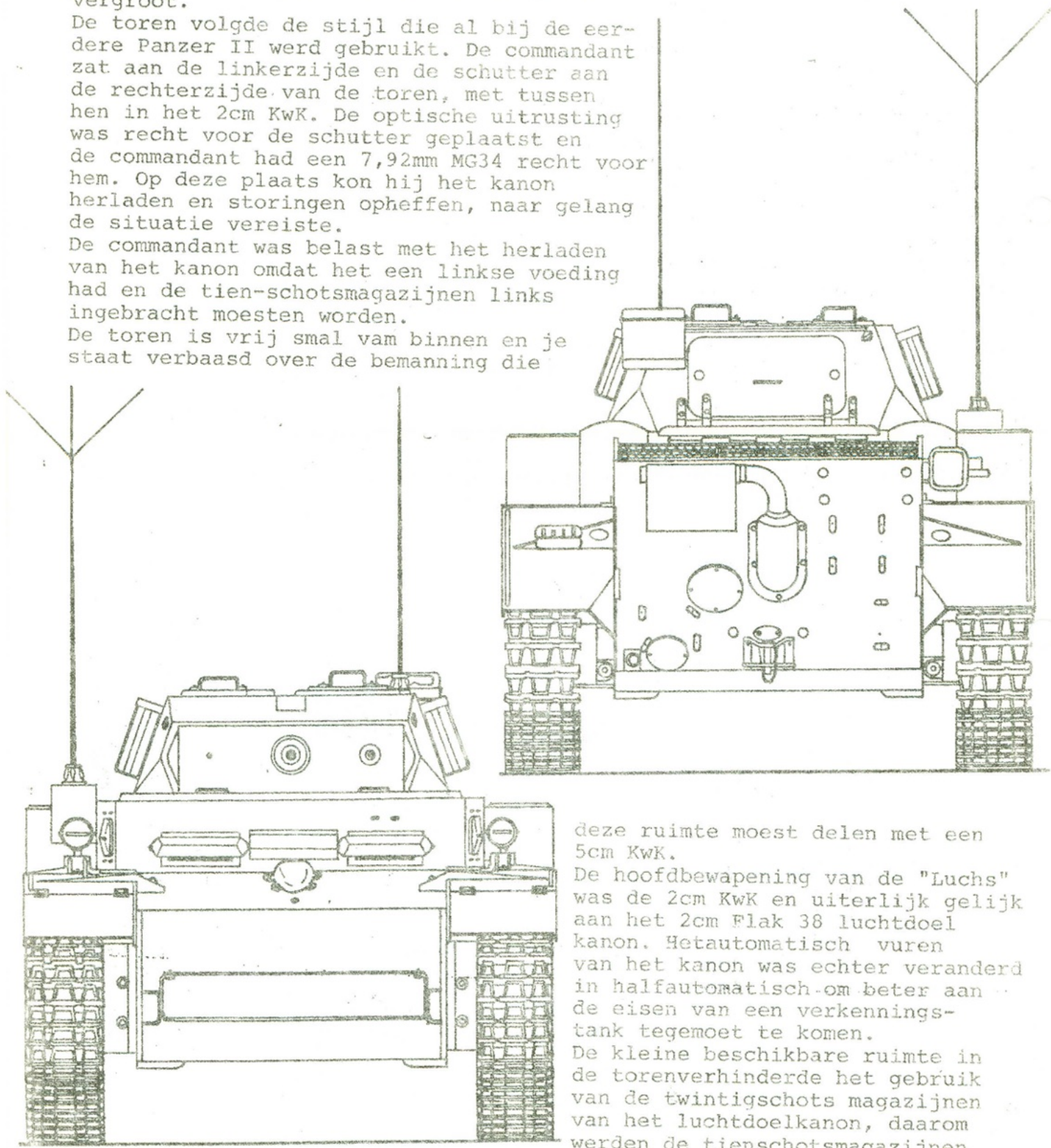

Vooral omdat aan de buitenzijde aangebrachte kisten en rekken voor aanvullende opbergruimte zorgden voor reserveonderdelen en uitrustingsstukken. De voertuigbemanning werd 4 man, waarvan er twee in de voorzijde van de romp waren geplaatst: een chauffeur links en de radioman rechts. Normalerweise was in de Duitse voertuigen de radioman ook degene die de boegmitrailleur bediende. Omdat de radiouitrusting echter zo groot was en voor de radioman was geplaatst was er geen ruimte meer voor een boegmitrailleur. Dit kwam natuurlijk ook omdat er een man meer werd meegenomen dan in de oude PzKpfw II waar alleen de chauffeur voor in de romp zat. Deze extra man was ook de reden voor de extra bepakkingsruimte die aan de buitenzijde van het voertuig werd gecreëerd. En bovendien de reden waarom de romp werd vergroot.

De toren volgde de stijl die al bij de eerdere Panzer II werd gebruikt. De commandant zat aan de linkerzijde en de schutter aan de rechterzijde van de toren, met tussen hen in het 2cm KwK. De optische uitrusting was recht voor de schutter geplaatst en de commandant had een 7,92mm MG34 recht voor hem. Op deze plaats kon hij het kanon herladen en storingsen opheffen, naar gelang de situatie vereiste.

De commandant was belast met het herladen van het kanon omdat het een linkse voeding had en de tien-schotsmagazijnen links ingebracht moesten worden.

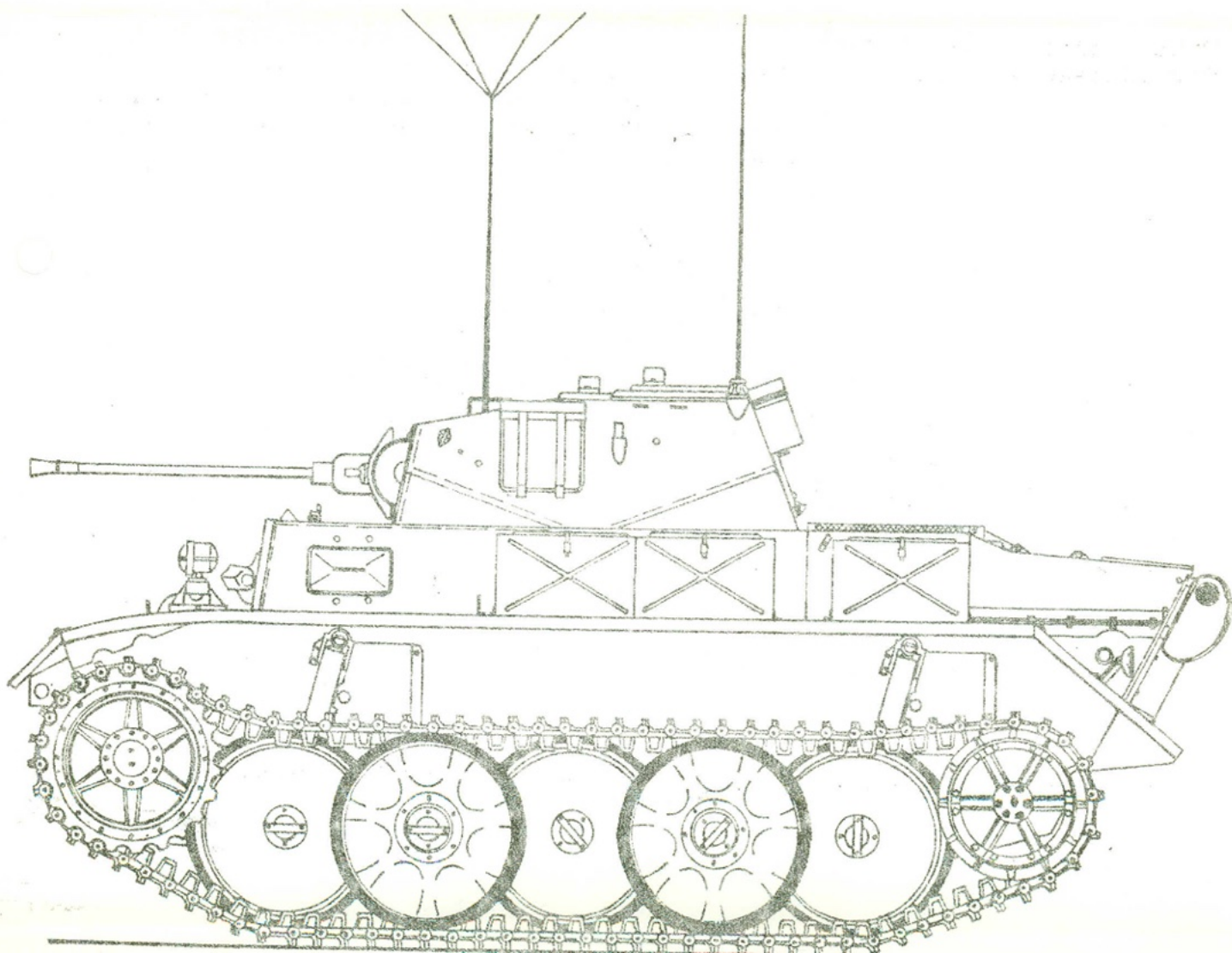
De toren is vrij smal van binnen en je staat verbaasd over de bemanning die

deze ruimte moest delen met een 5cm KwK. De hoofdbewapening van de "Luchs" was de 2cm KwK en uiterlijk gelijk aan het 2cm Flak 38 luchtdoelkanon. Het automatisch vuren van het kanon was echter veranderd in halfautomatisch om beter aan de eisen van een verkennings-tank tegemoet te komen. De kleine beschikbare ruimte in de torenverhinderde het gebruik van de twintigschotsmagazijnen van het luchtdoelkanon, daarom werden de tienschotsmagazijnen gebruikt die ook in de Sd Kfz 222

11

pantserwagens werden gebruikt.
omdat de toren relatief licht was werd hij met handkracht gedraaid.
De handel om de toren te draaien zat aan de rechterzijde van de schutter
had een pistoolvorm en werd in een horizontaal vlak gedraaid.
In de pistoolgreep zaten ook de trekkers voor de beide wapens van de
toren. Het elevatiewiel om het kanon in hoogterichting te verstellen
zat aan de linkerzijde van de schutter en draaide in een verticaal vlak,
het was aangebracht onder de affuit van het 20mmkanon.
De veiligheidsvergrendeling voor de beide wapens was aan de linkerzijde
van het kanon en werd door de commandant bediend.
Gevechtmunitie in de vorm van geladen magazijnen was aan beide zijden
van de romp in rekken opgeslagen. Het voertuig had ongeveer de dubbele
hoeveelheid munitie aan boord die de vroegere pzkpww II bij zich had.
De toren had geen vloer of mand, de torenbemanning draaide met de toren
mee in twee stoelen die aan die toren waren bevestigd. Er was maar
weinig vrijheid voor de voeten omdat de aandrijfjas de romp bijna in
tweeën deelde.
Als de toren recht vooruit stond konden de luiken van de beide beman-
ningsleden in de romp niet worden geopend en moesten zij de tank door
de toren verlaten.
De eerste productieserie van de Panzerspähwagen "Luchs" bestond uit
100 stuks. Na enige tijd zijn er 31 voertuigen gebouwd met een 5 cm kanon.
Het is niet makkelijk om aan te geven welke eenheden werden voorzien
van de "Luchs" Volgens het organisatieschema van de "Fallschirm-
Panzer-Division "Hermann Göring" was er in de divisie een verkennings
bataljon dat een compagnie met 17 Panzerspähwagen "Luchs" had.
Uit foto's blijkt bovendien dat een of meer Waffen-SS-Panzer-Divisionen
tijdens de gevechten in Frankrijk in juni 1944 was voorzien van de "Luchs"
Een van deze voertuigen staat op dit moment opgesteld in het museum in
Bovington.

MODELBESPREKING.

MODEL : PzKpfw IV Ausf H
 MERK : Italeri
 SCHAAL : 1:35

GESCHIKT VOOR: Iedereen met enige ervaring

ADVIESPRIJS :???

NIEUW MODEL : Begin 1983

SCHAALNAUWKEURIGHEID: Goed

Gelijkenis t.o.v. origineel: Zeer goed.

Passing van de onderdelen : Goed

Schilderinstruities : Redelijk

De ondergrond is voor dit model Panzergelb (Humbrol 83 of P1). Hierop Mittelgrün en/of Rotbraun Camouflage.

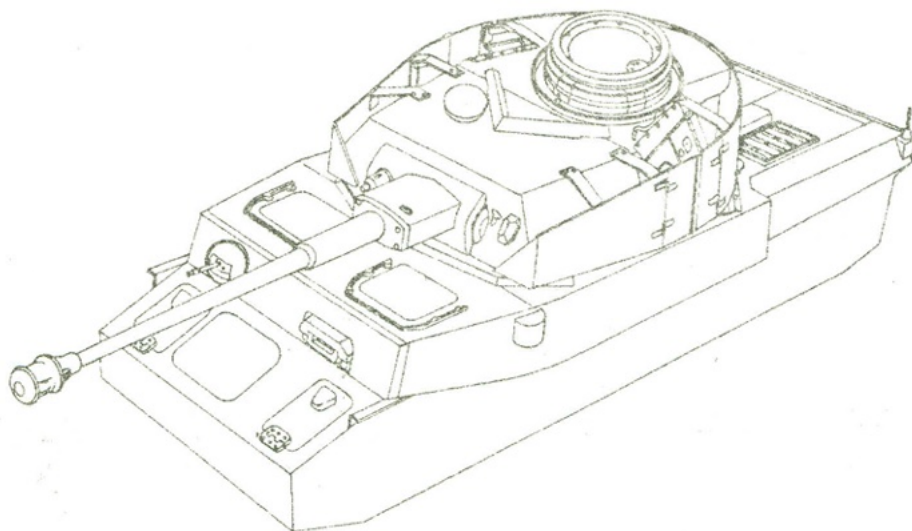
Decals : Cijfers goed, Panzerdivisie embleem alleen in wit uitgevoerd. Dat is alleen goed voor de 2de PzDiv (drietand) en de Panzer Lehr Divisie. De andere emblemen waren meestal geel.

Detailering : Een vergelijk met foto's leert dat de meeste details aanwezig zijn.

Opmerkingen : Indien de zijbeplating van de romp wordt uitgevoerd in gaas wordt het de J-versie. De platen die dan over zijn kunnen weer ergens anders goed worden gebruikt (na al dan niet verzagen)
 Aangezien Italerie ook reeds de F1, F2, en G-versie heeft uitgebracht, op dezelfde romp en loopwerk, is het niet onmogelijk dat in de toekomst nog meer versies worden uitgebracht. Wie hierop niet wil wachten heeft een zeer goede basis voor conversies.

Frits Weisfelt April 1983

Geraadpleegde Literatuur: Panzerkampfwagen IV Ausf H/J, Tamiya
 Panzercolors II, Bruce Culver Squadron/Signal.
 German Tanks of WWII, F.M. v. Senger und Etterlin
 Arms and Armour press.

PzKpfw IV Ausf H

MIDDELZWARE TANKS NU EN IN DE TOEKOMST.

Het ontwerpen, ontwikkelen, produceren, moderniseren gebruiken en onderhouden van middelzware tanks (MBT) zijn de meest kostbare zaken van het huidige defensiebudget.

Hoewel de invoering van de geleide antitankwapens een duidelijk effect hadden op het tactisch gebruik en het ontwerp van de MBT is er geen duidelijk signaal dat de tank zijn langste tijd heeft gehad.

Met uitzondering van de Zweedse S-tank en de Israelische Merkava hebben de huidige tanks een ontwerp dat de laatste 60 jaar ongewijzigd is gebleven.

Het is mogelijk dat toekomstige MBT's, die wellicht geen tank meer zullen zijn in die betekenis, duidelijk zullen afwijken in ontwerp in het bijzonder wat betreft de bewapening, ontwerp van de toren en de vuurcontrole.

Frankrijk, West-Duitsland, Zweden en de Verenigde Staten zijn enige van de landen die ontwerpen bestuderen en maken voor de jaren '90.

Het Amerikaanse Tank Test Bed, op het chassis van de M-1, en het Zweedse UDES-voertuig zijn al indicaties in een andere richting.

Tot heden is er geen internationale samenwerking op het gebied van ontwerpen en bouwen van tanks. In de toekomst zal de economie de westerse landen dwingen om te gaan samenwerken aan nieuwe voertuigen hoewel er nog verscheiden problemen zijn te overkomen, zoals het verdelen van het werk en de export.

Vooraf de export geeft in West-Duitsland problemen.

Binnen een aantal jaren zullen Zuid-Korea en Brazilië de markt voor MBT's betreden waardoor nog meer druk zal worden uitgeoefend op de Europese fabrikanten van Tanks.

De bedoeling van deze serie artikelen is een overzicht te geven van de huidige en enige toekomstige tankprojecten waarover voldoende informatie beschikbaar is.

ARGENTINIE.

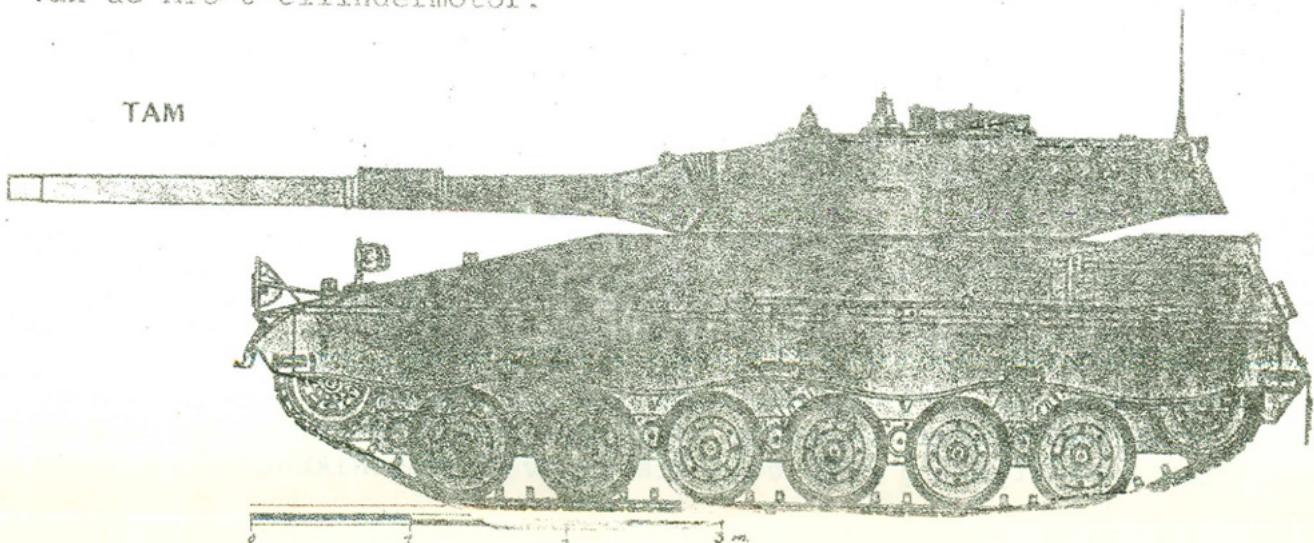
TAMSE bouwt op dit moment de TAM (Tanque Argentino Mediano) deze was oorspronkelijk ontworpen door Thyssen Henschel uit West-Duitsland om tegemoet te komen aan de eisen van het Argentijnse leger.

De totale behoefte bedroeg 200 voertuigen en er wordt aangenomen dat er nu ± 150 voertuigen zijn gebouwd.

Veel van de aandrijvende elementen van de TAM zijn gelijk aan die van de VCTP MICV, die weer gelijk is aan de Duitse Marder, waarvan Argentinië er 300 wil hebben.

Vorig jaar heeft Peru een order van 80 stuks TAM geplaatst en er wordt aangenomen dat de aflevering daarvan volgend jaar, 1986, zal beginnen.

Niet bevestigde berichten geven aan dat Iran 100 stuks van de TAM heeft besteld en dat deze zullen worden aangedreven door een Italiaanse V-8 motor die een vermogen levert van 750 pk in plaats van de MTU 6-cilindermotor.

BRAZILIE.

Tegenwoordig zijn de gemoderniseerde M-41 lichte tank tesamen met de Bernardini XIA en de XIA2 lichte tanks de hoofdmoot van de braziliaanse tankeenheden omdat alle Shermans nu in depot staan. ENGESA, die goed bekend staat om zijn uitgebreid aanbod van gepantserde wielvoertuigen, is op dit moment bezig met het ontwerp van de EE-T1 MBT om en aan de eisen van het Braziliaanse leger en aan de eisen van de exportmarkt tegemoet te komen.

De tank, die binnenkort in de productie komt, zal worden bewapend met een 105 mm kanon met trekken en velden of een 120mm kanon met gladde loop, een 7,62mm coax mitrailleur en een 7,62 of 12,7mm luchtdoelmitrailleur.

Het zal worden aangedreven door een, in West-Duitsland ontwikkelde MWM V-12 diesel motor die een vermogen ontwikkeld van 1000 pk bij 2300 tpm. Met een gevechtsgewicht van ±35ton heeft deze tank een uitstekende vermogen/gewichtsverhouding van net 28pk/ton.

De motor is gekoppeld aan een ZF LSG 3000 automatische versnellings bak met koppelomvormer, waarin vier versnellingen vooruit en twee versnellingen achteruit zijn aangebracht.

De vering is hydropneumatisch, met rupsen uit West-Duitsland van de Diehlfabriek.

De maximale snelheid op de weg zal 70km/uur zijn met een bereik van 550 kilometer. Een breed scala van optische instrumenten zal worden aangeboden, evenals een blussysteem, NBC-beschermingspakket, verwarming en vuurleidingssystemen.

Door de hoge gewichts/krachtverhouding zal de EE-TI in staat zijn om van extra bepantsering of modernisering worden voorzien zonder dat de prestaties beneden een acceptabel niveau zullen zakken.

CHINA.

Als gevolg van de levering van de Sovjet-Unie van een hoeveelheid T-55 tanks, begon China aan de productie van een nagenoeg gelijk voertuig met de benaming Type 59.

Later geproduceerde voertuigen, waarvan er enkele zijn gebruikt gedurende de invasie van Vietnam, waren uitgerust met een infrarood nachtzichtuitrusting voor de commandant en de schutter en een Laserafstandsmeter.

De T-59 werd aan minstens acht landen verkocht en werd in de productie opgevolgd door het Type 69, hoewel beiden gelijktijdig in productie waren.

De T-69 werd voor het eerst getoond in 1982, maar er wordt algemeen aangenomen dat de productie aan het einde van de jaren '60 moet zijn begonnen. In principe is de T-69 een gemoderniseerde T-59 maar is standaard gebouwd met een infrarood nachtzichtuistrusting voor de commandant, de schutter en de chauffeur en is voorzien van een laserafstandsmeter.

Het originele 100mm kanon is vervangen door een 105 of 106mm kanon met gladde loop met een rookafzuiger naar het einde van de loop.

In tegenstelling tot de T-59 is het kanon in beide richtingen gestabiliseerd met een 7,62 coax mitrailleur gemonteerd aan de hoofdbewapening. Een dergelijk wapen is ook in de frontplaat geplaatst en wordt door de chauffeur bedient zoals in de originele T-59 en de russische T-54.

Een 12,7mm Type 54 machinegeweer is bevestigd aan de commandantenkoepel. Door deze modificaties is het gewicht van de T-69 nog verder omhoog gebracht waardoor de gewichts/krachtverhouding nog verder is gezakt. Van de T-69 wordt verteld dat hij via Saudi Arabie is verzonden naar Irak.

China is al enige tijd aan het werk aan een nieuwe tank en er waren gesprekken met diverse westerse tankfabrieken en onderdelenproducenten maar daarover zijn nog geen concrete gegevens beschikbaar.

TSJECHOSLOWAKIJE.

Na de tweede wereldoorlog is er in Tsjechoslowakije een behoorlijke tankproduktie. De SU-100 en de T-55 en T62 tanks zijn niet alleen voor eigen gebruik maar ook voor de export gemaakt. In 1979 en 1980 is de tankfabriek in Pilsen aangepast om met de produktie van de T-72 te beginnen. In 1982 werd de T-72 zij het in lage aantallen gemaakt. Volgens de Soviet Military Power uitgave 1983 waren er slechts 100 stuks in Tsjechoslowakije en Polen gemaakt in 1982. Volgens dat zelfde blad wordt de T-55 nog steeds geproduceerd, een 500 stuks per jaar buiten de USSR, waarschijnlijk voor de export.

EGYPTE.

Eind 1982 verklaarde de Egyptische minister van defensie dat in 1984 of 1985 een eigen gebouwde Egyptische tank het licht zou zien. Er werd aan gedacht dat Egypte een westerse tank onder licentie zou bouwen, er waren zelfs meldingen dat 400 in Frankrijk ontworpen AMX-30 tanks waren besteld die in Spanje bij Santa Barbara worden gebouwd voor het Spaanse leger. Aan het einde van 1983 werd aangekondigd dat Egypte 200 stuks M-77 tanks zou ontvangen uit Roemenie, de M-77 is een verbeterde T-55, om een identiek aantal T-54 en T-55 tanks te vervangen die de tanks aan Irak zou hebben geleverd om de verliezen van de oorlog met Iran te compenseren. Toen werd tevens beweerd dat Egypte de M-77 in licentie zou bouwen. Royal Ordnance Factory in Nottingham heeft, voor testdoeleinden een T-55 tank uitgerust met een 105mm L7A3 kanon, voor het Egyptische leger maar bestellingen zijn uitgebleven. Aan het einde van de zomer van 1983 heeft Egypte 439 stuks M60A3 tanks besteld uit de USA waarvan de eersten zijn geleverd.

FRANKRIJK.

Na het mislukken van de samenwerking voor een Frans/Westduitse tank is Frankrijk volop bezig met de nieuwe Engin Principal de Combat (EPC) waarvan het eerste prototype in 1987 klaar moet zijn. De produktie moet dan binnen drie jaar starten in de enige Franse middelzware tankfabriek Atelier de Construction Roanne (ARE). De EPC waarvan het Franse leger er tussen de 1200 en 1500 stuks wil hebben zal tussen de 45 en 50 ton wegen (en wordt waarschijnlijk de AMX-48 genoemd), zal worden aangedreven door een Poyaud V8X Hyperbar dieselmotor met een vermogen van 1475 pk gekoppeld aan een SOMA Minerva overbrenging ESM 500 met hydrostatische besturing. Messier en SAMM zijn beiden in de competitie voor het contract voor de hydropneumatische wielophanging, beiden hebben complete prototypes gebouwd voor de testen die moeten worden uitgevoerd. Opdat de hoofdmotor bij stilstand kan worden afgezet wordt de EPC uitgerust met een hulpmotor die dan voor de stroomvoorziening zorgdraagt. De EPC zal worden bewapend met een 120mm kanon met een automatische laadinrichting die gemonteerd zal zijn in een toren met een laag profiel. De munitie voor dit kanon zal uitwisselbaar zijn met die van de Leopard 2 waarvan de APFSDS munitie een mondingssnelheid heeft van 1700m/sec. Verder wordt verwacht dat de EPC een vuurleiding krijgt dat een verdere ontwikkeling is avn de COTAC. Dit systeem is gemonteerd in de AMX-40 de AMX-32 de AMX-30B2 tanks en in de AMX-10RC 6X6 pantserwagen. Een van de meest belangrijke voordelen van de EPC zal de pantserbescherming zijn die van het actieve soort zal zijn. Deze vorm van bescherming is al in gebruik bij het Israelische leger en aangebracht op de Centurion en de M-60ers van Israel. Ook hier is de capaciteit aan motorvermogen zodanig, dat er later, zonder veel achteruitgang in prestaties verbeteringen kunnen worden aangebracht.

Verleden jaar heeft GIAT op Satory een prototype vertoond van de 43tons AMX-40 die speciaal ontwikkeld en gebouwd is voor de exportmarkt. Deze is voorzien van een 120mm kanon met gladde loop, een 20mm coax-kanon en een 7,62mm luchtdoelmitrailleur. Depoyaud V12X 1100 ontwikkeld 110pk bij 2550 tpm en geeft de AMX-40 een kracht/gewichtverhouding van 25pk/ton. Dat is een grote verbetering ten opzichte van de AMX-32 wat eigenlijk niets anders is als een verbeterde AMX-30. De wielophanging van de AMX-40 geeft een betere terreinvaardigheid en zorgt ook voor een meer stabiel schietplatform. Het vuurleidingsysteem is de COTAC voorzien van een Laserafstandsmeter voor zowel de commandant als de schutter. De commandant heeft tevens een SFIM gestabiliseerde periscoop die gebruikt kan worden voor het verkennen van het doel maar ook om het kanon te richten en af te vuren. Spanje is een van de landen die al interesse heeft getoond in de AMX-40. De AMX-32 werd voor het eerst vertoond in 1981 uitgerust met een 120mm kanon met gladde loop. Maar wordt nu alleen nog maar vertoond met het 105mm kanon zoals ook is aangebracht op de AMX-30. Het 120mm kanon wordt alleen nog aangeboden tesamen met de AMX-40. Er zijn tenminste drie prototypen van de AMX-32 gebouwd waarvan er tenminste een demonstraties heeft gedaan in het Midden-Oosten. De AMX-40 met zijn verbeterde beweeglijkheid, vuurkracht en pantserbescherming is nu de belangrijkste Franse tank voor de export. De ARE-fabrieken maken op dit moment de AMX-30B2 voor het Franse leger. Deze wil 271 nieuwe voertuigen en 730 voertuigen van de bestaande AMX-30 moeten worden aangepast. De meest belangrijke veranderingen is het aanbrengen van het COTAC-vuurleidingsysteem waardoor zowel bij dag als bij nacht een grotere trefkans wordt bereikt. Het ombouwpakket van AMX-30 tot AMX-30B2 wordt ook aangeboden aan de huidige gebruikers van de AMX-30 waaronder Chili, Griekenland, Qatar, Saudi-Arabie, Spanje, Verenigde Arabische Emiraten en Venezuela. Het basischassis wordt ook gemaakt voor andere toepassingen zoals de 155mm GCT die besteld is door Frankrijk, Irak en Saudi-Arabie, het Crotale Shahinesysteem tegen luchtdoelen en het Rolandsysteem grond-luchtdoelraketten om een paar toepassingen te noemen.

Wordt vervolgd

INHOUDSOPGAVE.

Bericht van de secretaris	pag.	1.
Van de redactie	pag.	2.
Munster	pag.	2.
Regiobijeenkomst Noord-Holland	pag.	2.
Vraag en aanbod	pag.	3.
Regionale bijeenkomst te Zeist	pag.	3.
Panzer Colors 3	pag.	4. (Jan Verhulst)
Aanvullingen TANK 48	pag.	4. (Theo Heijnen)
Willy's en Ford Jeeps	pag.	5.-8.
Panzerspähwagen "LUCHS"	pag.	8.-11.
Modelbespreking	pag.	12. (Frits Weisfelt)
Middelzware tanks	pag.	13.-16.